

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

Ławnik SN Arkadiusz Sopata

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Rusak

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla krakowskiego okręgu regionalnego prokurator Małgorzaty Ciężkowskiej - Gabryś
w sprawie X. Y. – prokuratora w stanie spoczynku

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 137 § 1 pkt 5 w zw. z art. 127 § 1 ustawy Prawo o Prokuraturze w zw. z art. 104 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych

na rozprawie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 26 kwietnia 2023 r.

po rozpoznaniu odwołania obrońcy obwinionego

od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. 1001-1.SD.6.2022

I. na podstawie art. 455 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że przypisany obwinionemu w punkcie I czyn kwalifikuje jako wykroczenie z art. 92a k.w.;

II. w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym orzeczeniem z dnia 9 czerwca 2022 r., uznał obwinionego prokuratora w stanie spoczynku X. Y. za winnego tego, że:

- I. w dniu 19 października 2020 r. około godziny 9:30 w R. prowadząc na ulicy [...] samochód osobowy marki A. o nr rej. [...] z prędkością 76 km/h nie zastosował się do określonego art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1260) ograniczenia prędkości do 50 km/h obowiązującego na obszarze zabudowanym, czym jednocześnie zrealizował znamiona wykroczenia z art. 92a k.w., uchybiając w ten sposób godności urzędu prokuratora, tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 104 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: „p.u.s.p.”) w zw. z art. 127 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze (dalej: „u.p.p.”) i na podstawie art. 104 § 3 pkt 1 p.u.s.p. powszechnych w zw. z art. 127 § 1 u.p.p. wymierzył mu karę upomnienia,
- II. w dniu 19 października 2020 r. w R. na ulicy [...], podczas kontroli drogowej zachował się nieuczciwie oraz zataił okoliczność, iż jest prokuratorem w stanie spoczynku, któremu przysługuje immunitet materialny w sprawach o wykroczenia z uwzględnieniem przepisu art. 138 § 3 u.p.p., uchybiając w ten sposób godności prokuratora, tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 104 § 2 p.u.s.p. w zw. z art. 127 § 1 u.p.p. i na podstawie art. 104 § 3 pkt 1 p.u.s.p. w zw. z art. 127 § 1 u.p.p. wymierzył mu karę upomnienia,
- III. w dniu 19 października 2020 r. około godziny 9:30 w R. na ulicy [...] po zatrzymaniu do kontroli drogowej zachowując się arogancko oraz nieuprzejmie, naruszył standardy kulturalnego zachowania obowiązujące prokuratora w pozasłużbowych okolicznościach, zachowując się względem funkcjonariuszek Komendy Wojewódzkiej Policji w [...] - B.S. oraz A.J. w sposób naruszający dobre obyczaje oraz przynoszący ujmę godności prokuratora oraz podważający autorytet pełnionego urzędu prokuratora i wizerunek prokuratury, uchybiając w ten sposób godności prokuratora, tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 104 §

2 p.u.s.p. w zw. z art. 127 § 1 u.p.p. i na podstawie art. 104 § 3 pkt 1 p.u.s.p. w zw. z art. 127 § 1 u.p.p. wymierzył mu karę upomnienia,

W pkt. 2. orzeczenia sąd na podstawie art. 170 § 1 u.p.p. połączył wymierzone kary upomnienia i wymierzył karę łączną upomnienia, natomiast w pkt. 3 kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Odwołanie od orzeczenia w dniu 6 września 2022 r. wniósł obrońca obwinionego, zaskarżając je w całości. Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie polegające na:
 - daniu w całości wiary, a także oparcie wyroku na zeznaniach świadków B.S., A.J., w części w której dokonują one subiektywnej oceny zachowania obwinionego, podczas gdy wyłącznie subiektywna ocena świadka nie może stanowić podstawy do wydania orzeczenia przez Sąd, tym bardziej gdy pozostały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie potwierdza by zachowanie obwinionego uchybiało godności zawodu.
 - odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego w części w jakiej wskazuje na fakt utrudnionej konwersacji z funkcjonariuszami z uwagi na stan jego zdrowia oraz pozostawanie ich w masceczkach ochronnych co ma istotne znaczenie dla oceny jego zachowania i oceny odbioru jego postawy przez funkcjonariuszy.
 - odmówieniu wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego podczas gdy miał on uzasadnione podstawy do przyjęcia, iż pomiar prędkości został przeprowadzony nieprawidłowo zwłaszcza wobec miejsca zajmowanego przez funkcjonariusza podczas wykonywania pomiaru, pozostawiania w obszarze mogących zakłócać pracę urządzenia, a także w sytuacji nieokazania mu świadectwa legalizacji, do posiadania którego funkcjonariusze byli obowiązani w świetle zarządzenia nr 30 komendanta głównego policji z dnia 22 września 2017 r., a tym samym jego postawa odmawiająca przyjęcia mandatu była w pełni uzasadniona i czyniła zadość poczuciu sprawiedliwości.

- danie wiary w całości zeznaniom świadka B.S. i opinii biegłego, podczas gdy prawidłowa ocena tych dowodów wraz z instrukcją zalegającą w aktach sprawy pozwala przyjąć, że B.S. nie dokonała prawidłowego przygotowania urządzenia do dokonania pomiarów gdyż nie przeprowadziła wszystkich testów co uzasadnia wątpliwość co do prawidłowości wykonanego pomiaru
2. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń stanu faktycznego i wydawaniu orzeczenia:
- instrukcji urządzenia pomiarowego oraz części zeznań świadka B.S. wskazujących jakie testy przeprowadziła przed rozpoczęciem pomiaru, a które to czynności zgodnie z instrukcją były niewystarczające, co nasuwa uzasadnione wątpliwości co do prawidłowości pracy urządzenia, a tym samym prawidłowości pomiaru.
 - części zeznań świadka P. D. wskazujących na konieczność przesłuchania funkcjonariuszy bez względu na pełnioną przez obwinionego funkcję i posiadany immunitet.
 - części zeznań świadków B.S. i A.J. w części w której wskazują one na okazanie im legitymacji służbowej co wskazuje na fakt poinformowania funkcjonariuszy o pełnionej funkcji przez obwinionego, a tym samym na brak należytego działania po ich stronie z uwagi na niepodjęcie działań weryfikacyjnych, pomimo powstania wątpliwości co do charakteru okazanego dokumentu.
 - części zeznań G.L. w których wskazuje, że został on poinformowany telefonicznie o funkcji pełnionej przez obwinionego i posiadany immunitet, a mimo to i tak wezwał go na przesłuchanie.
3. art. 167 k.p.k. poprzez nierozpoznanie wniosków dowodowych obwinionego o:
- wystąpienie do Komendy Wojewódzkiej Policji w [...]. celem udzielenia informacji czy właściciele stacji paliw S. przy ul. [...] udzielili zgody funkcjonariuszom KWP w [...] na dokonywanie pomiaru prędkości z terenu stacji w dniu objętym postępowaniem,
 - dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego dla ustalenia czy infrastruktura znajdująca się na stacji paliw oraz jej lokalizacja może zakłócać

funkcjonowanie urządzeń kontrolno-pomiarowych do pomiaru prędkości LTI 20/20 TRU-CAM,

- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów na okoliczność ustalenia poczytalności obwinionego w dacie popełnienia czynu, które to dowody mają istotne znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności obwinionego za zarzucane mu czyny,

co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych przez Sąd polegający na uznaniu, iż obwiniony przekroczył dozwoloną prędkość, zachowywał się arogancko i nieuprzejmie wobec funkcjonariuszy, zataił fakt posiadania statusu prokuratora, a zachowanie obwinionego wynikało z poczucia bezkarności i wyższości, podczas gdy jako funkcjonariusz stojący na straży praworządności dążył do ustalenia prawdy materialnej tj. prawidłowości dokonywanych pomiarów przez funkcjonariuszy policji i przestrzegania przez nich procedur, a co więcej przeprowadzenie postępowania dowodowego w sposób pełny i dokonanie prawidłowej oceny materiału dowodowego doprowadzić powinno do uniewinnienia obwinionego od zarzucanych mu czynów.

Na podstawie tak skonstruowanego zarzutu, wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie obwinionego od wszystkich zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Odwołanie obrońcy obwinionego jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Analiza zaskarżonego orzeczenia przez pryzmat zebranego materiału dowodowego, nie daje podstaw do podzielenia zarzutów podniesionych w odwołaniu obrońcy obwinionego. Sąd dyscyplinarny I instancji poczynił prawidłową analizę zgromadzonego materiału dowodowego na podstawie, którego ustalił stan faktyczny. Ustalenia te sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni aprobuje i przyjmuje za własne, bowiem znajdują one oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Wskazać należy, że w notatce urzędowej z dnia 19 października 2020 r. mł. asp. B.S. zawarła uwagi, iż w wyniku zatrzymania samochodu osobowego marki A. o nr rej. [...] kierujący pojazdem podważył wyniki pomiaru prędkości oraz domagał

się opinii biegłego w tym zakresie. Treść notatki znalazła odzwierciedlenie w zeznaniach B.S.. W protokole z przesłuchania z dnia 4 grudnia 2020 r. zeznała, że wykonała pomiar prędkości urządzeniem TruCam o nr 005420, które wskazało przekroczenie prędkości o 26 km/h, tj. 76 km/h zamiast dozwolonych 50 km/h. Pomiar wykonała z odległości 406.7 m. na pojeździe, który poruszał się sam lewym pasem ruchu, celując w tablicę rejestracyjną – maskę samochodu. Przed rozpoczęciem pracy na urządzeniu, wykonała test. Ponadto zeznała, że obwiniony na pytanie sierż. sztab. A.J. czy posiada poświadczenie bezpieczeństwa by zrobić zdjęcia świadectwa legalizacji urządzenia do dokonania pomiaru, wyjął częściowo czarną książeczkę, po czym oświadczył, że nie musi okazywać skąd poświadczenie posiada. Na obwinionego nałożono mandat karny w wysokości 100 zł i 4 pkt karne, obwiniony skorzystał z prawa do odmowy jego przyjęcia. Ponadto, pouczone obwinionego za brak posiadania w pojeździe gaśnicy i nalepki kontrolnej na szybie oraz niesprawnego lewego światła mijania. Świadek zeznał, że podczas kontroli drogowej obwiniony w stosunku do funkcjonariuszy policji był arogancki, nie pozwalał im dokończyć zdania, przerywał, a nadto był nadpobudliwy. Obwiniony stwierdził, że w przypadku uznania przez biegłego, że pomiar został wykonany w sposób błędny „napiszę na funkcjonariuszy policji do sądu”.

Składając zeznania przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla rzeszowskiego okręgu regionalnego, sygn. akt RP [...], w dniu 25 marca 2021 r., B.S. podtrzymała wcześniej złożone zeznania, wskazując, że w czasie czynu nie miała wiedzy o tym, że obwiniony jest prokuratorem, nie poinformował on funkcjonariuszy o tym fakcie. Obwiniony zwracał się do nich „z wyższą dykcją”, był zdenerwowany, nie był zainteresowany zapoznaniem się z nagraniem z urządzenia, lecz miejscem, w którym zostało ono wykonane. Nieustannie powtarzał, że jeśli biegły stwierdzi, że pomiar jest źle wykonany to „napisze na nich do sądu i spotkają się w sądzie”. Podniosła, że obwiniony stwierdził, że nie jedzie swoim samochodem, lecz kolegi.

Jak wynika z protokołu przesłuchania świadka sierż. sztab. A.J. z dnia 4 grudnia 2020 r., obwiniony wyciągnął czarną książeczkę przypominającą legitymację, po czym schował ją stwierdzając, że posiada poświadczenie. Mł. asp. B.S. pokazała obwinionemu pomiar prędkości po czym nałożyła na niego mandat.

Zeznając w charakterze świadka przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla rzeszowskiego okręgu regionalnego, sygn. akt RP [...] w dniu 25 marca 2021 r. A.J. podtrzymała wcześniej złożone zeznania. Uzupełniła je zeznając, że obwiniony od samego początku był niemiły w stosunku do funkcjonariuszy policji, nie słuchał ich i przerywał, był nieuprzejmy, wywyższał się mimo że zachowywały się one względem obwinionego w sposób miły i kulturalny. Obwiniony stwierdził również, że kontrola jest niezasadna oraz że udowodni ten fakt w i „spotka się z funkcjonariuszami policji w sądzie”.

Obwiniony w dniu 11 stycznia 2021 r. stawiał się na komendę policji z uwagi na jego wezwanie. Przed przystąpieniem do czynności, na pytanie sierż. szt. G.L. obwiniony poinformował go, że jest prokuratorem i z tego tytułu jest objęty immunitetem. Jak wynika z notatki G.L. z tego dnia, w związku z powyższym od dalszych czynności odstąpiono.

G.L. zeznał przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla krakowskiego okręgu regionalnego, w dniu 14 grudnia 2021 r., sygn. Akt [...], że po otrzymaniu dokumentów z KWP w R. prowadził czynności wyjaśniające, a z akt sprawy nie wynikało by kierujący był prokuratorem w stanie spoczynku. O okoliczności tej dowiedział się po wezwaniu do stawienia celu przedstawienia zarzutów obwinionemu. Obwiniony nie stawiał się na pierwsze wezwanie, wówczas G. L. otrzymał „od kogoś” telefon z pytaniem na jakie czynności ma się stawić obwiniony, których to informacji nie udzielił. Rozmówca oświadczył, że X.Y. jest prokuratorem. Po stawieniu się obwinionego na wezwanie i odstąpieniu od czynności przez G.L., obwiniony żądał, aby przedstawić mu zarzuty, że „będzie walczył z systemem, że chce iść do sądu”.

Obwiniony w piśmie z dnia 1 marca 2021 r. potwierdził zaistnienie zdarzenia w dniu 19 października 2020 r., z tą różnicą, iż w jego ocenie wykonany pomiar został dokonany w sposób nieprawidłowy. Wskazał na fakt, że funkcjonariusz policji wykonujący pomiar znajdował się w pobliżu stacji benzynowej, wpłynął na przyrząd kontrolno-pomiarowy do pomiaru prędkości. Podkreślając, że na terenie stacji paliw obowiązują zakaz korzystania z urządzeń elektronicznych. Podniósł ponadto, że poruszał się wewnętrznym pasem ruchu, na wzniesieniu, co wpłynęło na brak

zachowania kąta 0 stopni przy dokonaniu pomiaru, z względu na różnice w wysokości terenu. Sam pomiar był w jego ocenie wykonany z relatywnie dużej odległości.

W piśmie z dnia 8 września 2021 r., obwiniony podniósł, że rozmowa prowadzona w dniu zdarzenia z funkcjonariuszami policji była utrudniona, ponieważ rozmawiali w maseczkach ochronnych, a od czerwca 2006 r. ma on problem ze słuchem, którego doznał na skutek wypadku samochodowego.

E.D. składając zeznania przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla krakowskiego okręgu regionalnego, w dniu 14 grudnia 2021 r., sygn. Akt [...], zeznała, że miejsce kontroli znajdowało się na ul. [...], przy stacji S., w którym często przeprowadza się kontrole i miejsca prowadzenia kontroli ustalane są na odprawie.

P.D. składając zeznania przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla krakowskiego okręgu regionalnego, w dniu 12 stycznia 2022 r., sygn. Akt [...], przyznał że przesłuchiwał funkcjonariuszy policji w sprawie rzeczonego zdarzenia. W tamtej chwili nie posiadał wiedzy, iż X.Y. jest prokuratorem. Czynności te wykonałby również, gdyby posiadał wiedzę, że obwiniony jest prokuratorem, w celu zabezpieczenia dowodów wykroczenia, a następnie przekazania materiałów właściwemu organowi. Ponadto, do KMP w [...] z Wydziału Ruchu Drogowego wpłynął telegram, z prośbą o przesłuchanie w charakterze świadków B.S. i A.J..

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla rzeszowskiego okręgu regionalnego, sygn. akt RP [...], w dniu 8 kwietnia 2021 r. wydał postanowienie o powołaniu biegłego sądowego z zakresu kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków. Biegły T.B. w opinii z dnia 26 maja 2021 r. stwierdził, że: pomiar prędkości w dniu 19 października 2020 r. był wykonany zgodnie z zalecanymi producenta urządzenia, biorąc pod uwagę błąd graniczny pomiaru, prędkość samochodu obwinionego zawierała się w przedziale 73-79 km/h, konstrukcja urządzenia pozwala na identyfikację konkretnego pojazdu w tym weryfikację, że prędkość tego pojazdu została zmierzona, na wynik pomiaru nie mają wpływu elementy infrastruktury drogi i ruch innych pojazdów, w chwili wykonania pomiaru prędkości na drodze nie znajdowały się inne pojazdy mechaniczne, wykonany pomiar zawiera się w dopuszczalnym zakresie odległości (do 1200 m), znajdowanie się

urządzenia w odchyleniu od osi samochodu powoduje, że zmierzona prędkość jest mniejsza od rzeczywistej prędkości samochodu, samochód po wykonanym pomiarze prędkości poruszał się ze średnią prędkością na poziomie 76 km/h.

Z akt sprawy wynika, że nie był to pierwszy czyn obwinionego, w którym nie zachował się on w sposób właściwy względem funkcjonariuszy policji (k. 154-204, t. I; k. 225-233, t. II, [...].RD [...]).

W ocenie sądu orzekającego w niniejszej sprawie stan faktyczny ustalony przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, na podstawie powyżej przywołanego materiały dowodowego, nie budzi wątpliwości. Z akt sprawy wynika bowiem, że prokurator w stanie spoczynku X.Y. popełnił zarzucane mu czyny.

Wbrew twierdzeniom obrońcy obwinionego, sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zeznań świadków B.S. i A.J. odnośnie zachowania obwinionego podczas kontroli. Wskazał na fakt, iż świadkowie zeznawali w sposób wiarygodny, spójny i konsekwentny, zeznania te nie były naznaczone negatywnym ładunkiem emocjonalnym. W tym kontekście brak było podstaw do uznania, że funkcjonariusze policji poddały zachowanie obwinionego jakiegokolwiek subiektywnej ocenie.

Również wyjaśnienia obwinionego co do utrudnionego kontaktu z funkcjonariuszami nie znajduje uzasadnienia. W aktach sprawy brak jest informacji by obwiniony poinformował funkcjonariuszy policji o jego kwestiach zdrowotnych nie pozwalających mu na prawidłowy przebieg rozmowy. Ponadto, sąd I instancji słusznie zauważył, że zachowanie obwinionego w żadnym zakresie nie uprawniało go do wypowiadania się w sposób mogący wywołać po stronie funkcjonariuszy policji przeświadczenie o jego poczuciu wyższości. Zachowania obwinionego nie można by również usprawiedliwiać jego chorobą, gdyż nie może być ona podstawą do akceptacji takich działań.

Odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego, przy uznaniu za wiarygodne zeznań B.S. i opinii biegłego z zakresu kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków, odnośnie kwestii związanych z pomiarem prędkości i używanego urządzenia było w pełni zasadne. Biegły posiadał do dyspozycji zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy, w tym instrukcje obsługi urządzenia, w oparciu o który sporządził pełną i rzetelną opinię. Ponadto, B.S. zeznała, iż przed przystąpieniem do wykonywania pomiarów dokonała pomiaru wstępnego, zgodnie z

instrukcją producenta. Opinia ta jest rzetelna i spójna, natomiast zarzuty pełnomocnika obwinionego w tym zakresie wynikają wyłącznie jego subiektywnego poczucia nieprawidłowości przy jej sporządzaniu. Wskazać przy tym należy, że obwiniony nie posiada specjalistycznej wiedzy z zakresu rekonstrukcji wypadków, a jego zarzuty ujęte w odwołaniu obrońcy, nie zostały poparte jakimikolwiek materialnymi dowodami.

Podkreślić ponadto wypada, w odniesieniu do zarzutu naruszenia przepisu art. 410 k.p.k., że sąd I instancji orzekł na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej.

Świadek P.D. wskazał w swoich zeznaniach ze względu na jakie okoliczności dokonał przesłuchania funkcjonariuszy, a uczynione było to w okolicznościach braku jego wiedzy o posiadaniu immunitetu przez prokuratora w stanie spoczynku X.Y.. Natomiast z zeznań B.S. i A.J. nie wynika by obwiniony okazał im legitymację służbową, lecz wskazują jedynie na fakt, że obwiniony podczas kontroli wyciągnął na wpół czarną książeczkę, przypominającą legitymację, lecz nie zademonstrował im jej w sposób, który pozwalałby na zaznajomienie się z jej treścią. Przy niewspomnieniu przez obwinionego o kwestii objęcia go immunitetem, nie sposób było uznać, że informacja o sprawowanym przez X.Y. funkcji jest dla funkcjonariuszy policji oczywista.

W tym kontekście podkreślić należy, iż świadek G.L. nie udzielił żadnych informacji podczas rozmowy telefonicznej z niezidentyfikowaną osobą. W swoich zeznaniach nie podał personaliów osoby, z którą rozmawiał. W chwili zjawienia się obwinionego na wezwanie policji i ujawnienia się faktu związanego z omawianą okolicznością, nie dokonał on dalszych czynności, działając w tym zakresie zgodnie z przepisami prawa.

Odnośnie 3 z zarzutów zawartych w odwołaniu obrońcy obwinionego stwierdzić należy, że wniosek, o którym mowa został wniesiony przez obrońcę obwinionego w dniu 15 kwietnia 2022 r. Na rozprawie przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym, w dniu 9 czerwca 2022 r., przewodniczący poinformował o wpłynięciu do sądu w dniu 20 kwietnia 2022 r. rzeczonego wniosku. Rzecznik dyscyplinarny wniósł o jego oddalenie. Sąd postanowił na podstawie art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. Z art. 171 ust. 1 ustawy prawo o prokuraturze oddalić

wniosek dowodowy jako zmierzający w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania. Wskazał nadto, że dane zawarte w aktach sprawy, zgromadzony materiał dowodowy nie wskazują, iż zachodzą uzasadnione wątpliwości co do poczytalności obwinionego w czasie czynów objętych wnioskiem.

Przechodząc do kwestii kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego obwinionemu w pkt. I orzeczenia uznać należało, że swoim zachowaniem wypełnił on znamiona czynu z art. 92a k.w. Sąd dyscyplinarny I instancji niezasadne przyjął bowiem, iż do uznania by obwiniony mógł ponieść odpowiedzialność dyscyplinarną za popełnione wykroczenie koniecznym jest by swoim zachowaniem wyczerpał coś więcej niż tylko dyspozycję art. 92a k.w.

Przepis art. 104 § 2 p.u.s.p. stosowany odpowiednio w zw. z art. 127 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze stanowi, że uchybienie godności sędziego po przejściu w stan spoczynku oraz uchybienie godności urzędu sędziego w okresie pełnienia służby sędziego w stanie spoczynku odpowiada dyscyplinarnie. Owo przewinienie dyscyplinarne przypisane zostało obwinionemu, w pkt I orzeczenia.

Uchybienie godności, o której mowa w przywołanym przepisie odnosi się do zachowań prokuratora, które są sprzeczne z wymaganiami etycznymi i zawodowymi, a które naruszają szacunek i powagę związane z pełnieniem tego urzędu. Przepis ten w związku z brakiem definicji legalnej „godności urzędu” zawiera w sobie szeroko pojęte standardy, które powinny zostać dochowane przez osobę sprawującą ten urząd, a ich dookreślenie należy do poglądów doktryny i judykatury. Jest to zatem przede wszystkim poważne naruszenie etyki i profesjonalizmu, które może mieć negatywny wpływ na wiarygodność i zaufanie do prokuratury jako instytucji.

„Godność godności” jest zatem pojęciem szerszym od odpowiedzialności za wykroczenie, które podlega odrębnemu uregulowaniu w art. 138 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze, którego treść nie pozwala na stwierdzenie, że prokurator ponosi odpowiedzialność za wykroczenie jedynie wówczas, gdy stanowi ono przewinienie służbowe w postaci uchybienia godności urzędu. Z treści tego przepisu wynika jednoznacznie, iż prokurator ponosi odpowiedzialność za „wykroczenie”, a nie za „wykroczenie naruszające godność urzędu sędziego” (tu prokuratora) lub „wykroczenie stanowiące jednocześnie przewinienie dyscyplinarne”.

W przypadku popełnienia przez prokuratora w stanie spoczynku wykroczenia nie jest on zwolniony z ponoszenia za nie odpowiedzialności. Posiadanie immunitetu z uwagi na sprawowaną funkcję skutkuje tym, że ustalenie odpowiedzialności i zastosowane w związku z tym sankcje są zróżnicowane ze względu na tryb postępowania, którym prokurator zostanie objęty. Zgodnie z brzmieniem przywołanego wyżej przepisu prokurator za wykroczenie odpowiada tylko dyscyplinarnie, z zastrzeżeniem § 3-5, zgodnie z którymi prokurator może wyrazić zgodę na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej za wykroczenie. Zgodnie z § 5 tego przepisu, w przypadku wyrażenia owej zgody, wyłączona zostaje odpowiedzialność dyscyplinarna.

Użyte w art. 138 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze sformułowanie „wykroczenie” jednoznacznie i celowo wskazuje na odrębność rodzajową wykroczenia i przewinienia dyscyplinarnego, ale także na dwie odrębne podstawy odpowiedzialności za te czyny zabronione. Natomiast zawarte w tym przepisie sformułowanie „odpowiada tylko dyscyplinarnie” należy interpretować w ten sposób, że za wykroczenia sędzia odpowiada tak, jak za przewinienia dyscyplinarne (aktualnie określone w art. 137 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze), a więc przed takim samym organem orzekającym, w takim samym trybie postępowania i przy zastosowaniu tego samego katalogu kar dyscyplinarnych (aktualnie określonych w art. 142 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze).

Ustawodawca nie ogranicza zakresu odpowiedzialności prokuratora tylko do tych wykroczeń, które stanowią jednocześnie przewinienie dyscyplinarne w postaci uchybienia godności urzędu prokuratora, lecz wyraźnie wskazuje na jego odpowiedzialność za każde wykroczenie. W ustawie Prawo o prokuraturze brak jest bowiem jakiegokolwiek regulacji wskazującej na to, że wykroczenie popełnione przez prokuratora traci swój charakter oraz staje się przewinieniem służbowym i to pod warunkiem, że stanowi uchybienie godności urzędu. Regulacja taka byłaby irracjonalna, albowiem popełnienie każdego wykroczenia przez prokuratora uchybia – oczywiście w różnym stopniu – godności sprawowanego przez niego urzędu. Popełniając bowiem wykroczenie - zarówno umyślne, jak i nieumyślne - prokurator narusza prawo, którego, zgodnie ze ślubowaniem ma obowiązek strzec (por. wyrok SN z dnia 14 października 2022 r., II ZOW 17/22).

W związku z powyższym, jednoznacznie należy podkreślić, że prokurator w przypadku niewyrażenia zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej, ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za popełnione wykroczenie bez względu na to czy stanowi ono przewinienie dyscyplinarne. Zachowanie obwinionego wypełnia więc jedynie znamiona wykroczenia z art. 92a k.w. i bezzasadnym było kwalifikowanie go również jako przewinienie dyscyplinarne. Koniecznym było zatem dokonanie zmiany kwalifikacji prawnej czynu przypisanego prokuratorowi w stanie spoczynku X.Y..

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.